

[Bomholt.]

missorium ikke ændres, medmindre partierne repræsentanter på forhånd er gjort opmærksom på det, da partierne dog må have lov til at overveje, om deres medvirken kan opretholdes under ændrede betingelser.

Der er ingen juridisk lov, der forbyder en minister at tilegne sig resultatet af en udvalgsbetænkning, inden den forelægges den samlede kommission. Der er ingen lov, der forbyder en kommissionsformand at udsætte kommissionens møder, indtil forslag i rigsdagen på grundlag af udvalgsbetænkningen er fremsat. Der er ingen lov, der forbyder en minister at handle således, at den af statsministeren ønskede betænkning overhovedet ikke kan afgives. Men jeg må have lov til som gammel parlamentariker, der har deltaget i mange former for parlamentarisk arbejde, at sige, at det er en fremgangsmåde, der bestemt ikke egner sig til at danne forbillede.

Det årlige beløb, der ydes fondet, er fastsat til 2 mill. kr. Det er et skønmæssigt beløb. Jeg havde håbet, at det ville være muligt for ministerium og videnskabskommission at opstille et budget, så vi havde haft et konkret grundlag for bedømmelsen. Når fondet inden længe er en kendsgerning, — og det har man jo fra alle sider været klar over —, må der jo indkaldes ansøgninger gennem læreanstalter og institutioner. Hvorfor kunne dette arbejde ikke gøres allerede nu? Jeg har naturligvis ikke fremsat dette ønske for at give videnskabsmænd og administration forøgede bryderier. Jeg har alene gjort det i videnskabsens egen interesse. Det er nu engang sådan, at det er lettest at få det rigtige beløb fastlagt i starten. Det er meget besværligere senere hen, og det er ikke givet, at det vil være muligt foreløbig at revidere beløbet, det afhænger af så mange omstændigheder. Socialdemokratiet har ønsket at stå fordomsfrit overfor beløbets størrelse. Hvis de konkrete opgaver fornuftigt vurderet krævede 2¼ mill. kr., ville vi gå ind for 2¼ mill. kr., men som forholdene nu ligger, er der ingen anden mulighed end at følge ministeren i hans skøn.

De oplysninger, der vedrører dette punkt, er givet i ministeriets besvarelse, som er optrykt i betænkningen, og de er af en sådan karakter, at de ikke giver noget helhedsbillede. Man kan se at professor Warburg har givet fyldige oplysninger, ligeledes direktøren for landbohøjskolen, direktør Thorkil Jensen, men resten gør indtryk af at være spredt fægtning.

Af stor betydning for rigsdagens bedømmelse er det tillige, at vi får klar besked om,

hvilke beløb videnskabelig forskning har modtaget i de senere år. Ministeriets besvarelse viser, at der er tale om en stærkt stigende kurve. Ikke mindst fra udlandet er der modtaget store beløb.

I sammenhæng hermed kan man også erindre om det samråd, som finansudvalget havde med ministeren den 8. februar 1951. Her konstateredes det, at finansudvalget ikke i de sidste 10—15 år havde sagt nej til nogen bevilling til videnskaben, som de skiftende undervisningsministre har ønsket. Den eneste, der overfor offentligheden har udtalt reservation, er vistnok det ærede medlem hr. Jensen-Broby. Jeg har ikke haft lejlighed til at verificere det ærede medlems udtalelser. Det ærede medlem har, såvidt jeg husker, udtalt noget om „noget gammelt skrammel“, og det var vist i januar 1951, at det ærede medlem på et møde i Aarhus udtalte sig i anledning af den da verserende plan om et præmieobligationslån til støtte for videnskaben. Det ærede medlem udtalte, at det var glædeligt, at venstres ungdom ikke støttede denne plan. Er det ærede medlem *nu* med i arbejdet på de 2 mill. kr. årlig; i realiteten en større sum, end der dengang var tale om? Det kunne være interessant at høre, hvorledes det ærede medlem ser på den *nu* foreliggende situation.

Hvad angår indholdet af den kongelige anordning, er der jo i folketingsudvalget indført ændringer, som imødekommer de synspunkter, jeg fremsatte ved forslaget første behandling, og jeg takker herfor. Den bevillende myndighed flyttes fra de mange fakultetskomiteer, som man kunne kalde dem, til en egentlig bestyrelse, og denne bestyrelse suppleres med repræsentanter for centraladministrationen. Rigsdagen bliver ikke repræsenteret direkte i bestyrelsen. Jeg tror nok, at det set fra videnskabsmændenes synspunkt havde været klogt at få et par rigsdagsrepræsentanter med. Af to grunde. Rigsdagsmændene vil altid interessere sig for det spørgsmål, der hedder de tilstrækkelige midler, og de vil bedre end de fleste andre vide, hvorledes og hvornår økonomien kan stabiliseres eller forbedres. Dernæst kan de betyde et meget væsentligt forbindelsesled mellem den arbejdende forsker og det menige folk. I et levende demokrati skulle det gerne være således, at befolkningen er i kontakt med det arbejde, videnskaben udfører til dens gavn — jeg tænker naturligvis her på de store linier. Der må ikke være tomrum mellem forskningen og folket. Vi er mange, der gerne vil vide lidt om de opgaver, der arbejdes med, de resultater, der nås. Såvidt jeg har forstået, var